

LÆGER UDEN GRÆNSERS FOND

Dronningensgade 68, 3
1420 København K
Danmark

CVR-nr. 17 01 00 77

ÅRSRAPPORT 2016

24. regnskabsår

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
PÅTEGNING OG ERKLÆRING	
Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors påtegning	4
LEDELSESBERETNING	
Oplysninger om fonden	6
Nøgletal	9
Ledelsesberetning	10
Læger uden Grænsers hovedaktiviteter	10
Læger uden Grænsers historie og organisation	10
Læger uden Grænsers i Danmark	10
Internationalt arbejde i 2016	11
Læger uden Grænsers aktiviteter i Danmark	12
Programaktiviteter	12
Treatfood	13
Indsamling af private midler/fundraising	14
Bevillinger fra Udenrigsministeriet/ Danida	14
Human Resources	15
Oplysningsarbejde 2016	16
Supportafdelingen	17
Administration	17
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde	17
Bestyrelse og medlemskab	18
Forventninger til det nye år	18
Begivenheder efter regnskabsårets afslutning	19
ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR – 31. DECEMBER 2016	
Anvendt regnskabspraksis	20
Resultatopgørelse	26
Balance	27
Pengestrømsanalyse	29
Noter	30
Beretning fra Landsindsamlingen 2016	41

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 for Læger uden Grænsers Fond.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016.

Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af regnskabet.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i fondens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de særlige risici, som fonden kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til godkendelse.

København, den 27. april 2017

Direktør:

Jesper H. Brix

Bestyrelse:

Sohur Mire
Næstformand

Heidi Christensen
Formand

Cheme Andersen

Mads Geisler

Mauro Lucardi

Anders Bæhring

Kristoffer Vogler
Suppleant

Nina Kjærgaard
Suppleant

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen og direktionen i Læger uden Grænsers Fond

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Læger uden Grænsers Fond for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af fondens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark samt god offentlig revisionsskik, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i revisionsinstruks vedrørende udførelsen af revisionsopgaver i forbindelse med partnerskabsorganisationens forvaltning af tilskudsfinansierede aktiviteter i udviklingslande samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet §§ 38-44. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet".

Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til

hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsetik, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsetik, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- ▶ Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udfører og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- ▶ Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- ▶ Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- ▶ Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusion er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- ▶ Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af regnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det, i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de

undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af regnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 27. april 2017
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Eskild Jakobsen
statsaut. revisor

Oplysninger om fonden

Fonden	<p>Læger uden Grænsers Fond Dronningensgade 68, 3. 1420 København K</p> <p>Telefon: +45 39 77 56 00 Hjemmeside: www.msf.dk E-mail: info@msf.dk CVR-nr.: 17 01 00 77</p>
Formål/charter	<p>Læger uden Grænser (MSF) er en organisation, som uden nogen form for diskrimination med hensyn til race, religion, tro eller politisk tilhørsforhold hjælper befolkninger i nød, ofre for menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer og ofre for krigshandlinger.</p> <p>Læger uden Grænser er en fuldstændig neutral og upartisk organisation, som i henhold til den universelle medicinske etik og retten til humanitær hjælp kræver fuld og uhindret frihed til at udføre sit arbejde.</p> <p>Udsendte og ansatte i Læger uden Grænser lover at overholde de lægeetiske regler og være neutrale over for alle politiske, religiøse og økonomiske påvirkninger.</p> <p>Alle udsendte og ansatte er opmærksomme på de risici og farer, de udsætter sig for, og de forlanger ikke andet vederlag til sig selv eller deres pårørende end det, Læger uden Grænser kan tilbyde dem.</p>
Bestyrelse	<p>Heidi Christensen, læge, formand Sohur Mire, læge, næstformand Cheme Andersen, læge Mauro Lucardi, arkitekt Mads Geisler, læge Anders Bæhring, bygningskonstruktør Nina Kjærgaard, projektkonsulent, MA, suppleant Kristoffer Vogler, læge, suppleant</p>
Direktør	Jesper H. Brix
Revisor	<p>Ernst & Young P/S Osvold Helmuths Vej 4 2000 Frederiksberg, Denmark</p>
Momsregistrering	Fonden er momsregistreret for så vidt angår køb og salg af merchandise.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
HOVED OG NØGLETAL (tkr.)					
Indtægter ved indtægsskabende aktiviteter	175.782	199.371	186.058	146.019	139.783
Resultat af indtægtskabende aktiviteter	152.297	175.897	162.654	126.955	120.727
Administrationsomkostninger og ikke fordelte fællesomkostninger	10.848	9.810	9.724	8.179	7.797
Finansielle poster, netto	12	20	70	51	93
Resultat før formålsbestemte aktiviteter	141.449	166.108	153.000	118.827	113.023
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter	15.524	17.544	15.917	13.545	14.547
Årets resultat	125.937	148.564	137.083	105.282	98.476
Uddelinger	129.558	140.361	134.031	118.760	108.774
Aktiver tilhørende fondskapitalen	1.007	237	245	247	250
Anlægsaktiver	3.202	4.042	2.470	857	1.139
Omsætningsaktiver	62.885	44.230	40.047	40.482	42.423
Aktiver i alt	67.094	48.509	42.761	41.586	43.813
Bunden og reserveret egenkapital	1.007	237	245	247	250
Fri egenkapital	17.484	21.894	13.691	10.639	24.117
Egenkapital i alt	18.491	22.132	13.936	10.886	24.367
Kortfristede gældsforpligtelser	48.603	26.377	28.825	30.700	19.446
Passiver i alt	67.094	48.509	42.761	41.586	43.813
Gns. Antal ansatte på kontoret	31	28	28	27	25
Gns. Antal udsendte på danske kontrakter	33	25	22	19	25
Gns. Antal frivillige	21	9	8	7	7
Antal private bidragsydere	58.062	56.821	54.593	53.456	55.259
Nøgletal i %					
Overskudsgrad ved indsamlinger mv.	86,64	88,23	87,42	86,94	86,37
Administrationsprocent	6,17	4,92	5,23	5,60	5,58
Formålsprocent	82,54	79,20	80,59	90,61	88,22
Konsolideringsprocent	(2,06)	4,11	1,64	(9,23)	(7,37)
Sikkerhedsmargin	10,31	11,58	7,61	6,82	16,23
Soliditetsgrad	27,56	45,62	32,59	26,18	55,62
Andel - offentlig finansiering	15,95	20,48	23,93	28,42	23,41

Ledelsesberetning

Læger uden Grænsers hovedaktiviteter

Médecins Sans Frontières/ Læger uden Grænser Fond (Læger uden Grænser) intervenserer i nød- og krisesituationer for at mildne lidelser forårsaget af uopfyldte medicinske behov og for at skabe menneskeligt acceptable forhold for befolkninger i nød.

Gennem sin medicinske indsats for og sit vidnesbyrd om nødstedte befolkningsgruppers situation bestræber Læger uden Grænser sig på at tilskynde til ændringer til fordel for disse grupper. Ved at påvirke det internationale samfund og de nationale regeringer arbejder Læger uden Grænser for at fremme en social og politisk reaktion, der respekterer og beskytter nødstedte menneskers værdighed og lever op til deres behov.

Læger uden Grænsers historie og organisation

Læger uden Grænser startede som den franske organisation Médecins Sans Frontières i 1971 og blev grundlagt af franske læger og journalister, som oplevede Biafrakrigen i Nigeria i slutningen af 1960'erne. Sidenhen er organisationen vokset og har nu base i 24 lande (Frankrig, Belgien, Holland, Spanien, Schweiz, Luxembourg, USA, Tyskland, Italien, Storbritannien, Australien, Canada, Hong Kong, Sverige, Norge, Grækenland, Japan, Brasilien, Argentina, Sydafrika, Tjekkiet, Mexico og Danmark).

Médecins Sans Frontières er organiseret i fem europæiske hovedkvarterer eller 'Operative Centre' (OC) i Paris, Bruxelles, Amsterdam, Barcelona og Geneve, der koordinerer og administrerer bevægelsens medicinske og humanitære indsatser. Et internationalt kontor er baseret i Geneve og sørger for en samlet koordinering af organisationens aktiviteter. De øvrige nationale afdelinger - heriblandt Danmark - er tilknyttet et bestemt OC, som såkaldt partner-sektion.

Det internationale Médecins Sans Frontières udsendte igen i 2016 omkring 7.700 læger, sygeplejersker, laboranter, administratorer og logistikere etc. MSF arbejder i mere end 80 lande, og de udsendte nødhjælpsarbejdere samarbejder med omkring lidt over 34.000 lokalt ansatte medarbejdere. Det samlede reviderede regnskab for hele det internationale Médecins Sans Frontières kan findes på Læger uden Grænsers hjemmeside www.msf.dk efter 30. juni 2016.

Læger uden Grænser i Danmark

Læger uden Grænsers Fond er den danske afdeling af Médecins Sans Frontières og blev grundlagt i maj 1993.

Læger uden Grænser er en selvstændig organisation med egen bestyrelse og ledelse. Formanden - og et af bestyrelsen udpeget medlem - fra den danske sektion er stemmeberettigede medlemmer af det internationale repræsentantskab (IGA – International General Assembly) og har lige stemmeret med et tilsvarende antal repræsentanter fra de øvrige 23 sektioner samt 4 særlige associationer (MSF Southern Africa, MSF East Africa, MSF Latin America, MSF South Asia). Desuden sidder et af Læger uden Grænsers bestyrelsesmedlemmer også i bestyrelsen for det Operationelle Center Bruxelles (OCB), hvor Læger uden Grænser er tilknyttet som partner-sektion.

Den danske afdeling af Læger uden Grænser foretog i 2016 76 udsendelser samme niveau som 2015 - og bidrog med finansieringen af organisationens arbejde på projekter i næsten 60 lande.

Internationalt arbejde 2016

I januar 2016 mistede 6 mennesker livet og syv blev såret – heraf tre ansatte hos Læger uden Grænser – da Shiara-hospitalet i Yemen blev angrebet. Angrebene på vores hospitaler blev efterfølgende intensiveret, og efter det fjerde angreb traf vi den vanskelige beslutning midlertidigt at evakuere vores ansatte på de seks hospitaler, som vi støtter i den nordlige del af landet. Men det var desværre ikke kun i Yemen, at vi så angreb på hospitaler og humanitære nødhjælpsarbejdere. Syrien var i 2016 igen præget af gentagne angreb på hospitaler, sundhedsklinikker og ambulancer. I september intensiveredes bombardementerne i byen Aleppo og de ramte også hospitalerne. Fra begyndelsen af juni til midten af november blev hospitaler og klinikker som Læger uden Grænser støtter, ramt flere end 30 gange. Arbejdet med at tilbyde lægehjælp fortsætter, men vi oplever tydeligt, at det kan være livsfarligt for både patienter og sundhedspersonale. Krigen i Syrien har nu stået på i knap 6 år, og FN vurderer, at over 250.000 mennesker er døde. 13,5 millioner mennesker i Syrien har brug for humanitær hjælp.

I april genoptog vi vores eftersøgnings- og redningsaktioner i den central del af Middelhavet mellem Afrika og Europa. Vores skib "Dignity 1" sejlede nord for Libyens kyst for at hjælpe mennesker i havsnød. Skibet har plads til 400 mennesker samt en besætning på 16 mand – herunder erfarent medicinsk personale. Desuden havde vi personale om bord på to andre redningsskibe. Det er andet år i træk, at Læger uden Grænser sejlede på Middelhavet for at hjælpe mennesker på flugt. På en enkelt dag i august reddede vi 3.000 mennesker i havsnød. I hele 2016 reddede vi over 21.600 mennesker i nød på havet.

MSF Internationalt tog i 2016 beslutningen om at ophøre med at modtage midler fra EU-medlemslandenes regeringer med udgangen af 2016. Denne beslutning blev taget som en reaktion på de voldsomme negative medicinske og humanitære konsekvenser, som EU-Tyrkiet aftalen ville medføre for mennesker i nød.

Hovedstaden Juba i Sydsudan blev hårdt ramt af kampe i juli. I forbindelse med kamphandlingerne behandlede vi flere end 2.700 patienter på vores fire klinikker i byen. I tiden efter fortsatte kampene, og over 100.000 søgte i sikkerhed i en flygtningelejr i nabolandet Uganda. Her stod vi klar til at behandle de syge, bygge toiletter og sikre rent drikkevand. Hver dag kørte vi 66.000 liter rent drikkevand ind til flygtningelejren.

På bare 10 dage vaccinerede vi sammen med de lokale myndigheder i DR Congo omkring 710.000 mennesker mod den dødelige sygdom gul feber, som hærger landet. Gul feber dræber mellem 15 og 50 procent af alvorligt syge patienter. Der findes ingen behandling mod gul feber, men kun lindring af symptomerne med medicin og intravenøs væske. Vaccination er derfor den vigtigste og sikreste forebyggelse. Opgaven i DR Congo er derfor en kæmpe stor logistisk udfordring, som 161 af vores medarbejdere hjalp til med.

Haiti blev i begyndelsen af oktober ramt af orkanen Matthew. Orkanen udløste den største humanitære krise i landet siden jordskælvet i 2010, hvor omkring 220.000 mistede livet. Mange af de nødstedte boede i svært tilgængelige landsbyer i bjergene, og derfor brugte vi helikopter for at nå frem. I de første 3 uger efter orkanens rasen tilså vi blandt andet 2.500 patienter og evakuerede 20 meget tilskadekomne med helikopter. Desuden behandlede vi 229 patienter for mulig kolera og

uddelte 900.000 vandrensningstabletter.

I november besluttede Pfizer, som er en af verden største medicinalvirksomheder, at sænke prisen på deres vaccine mod lungebetændelse til 62 kroner. Det skete efter, at Læger uden Grænser i årevis har presset på. Men vi er stadig ikke i mål, for prisen er kun sat ned for humanitære organisationer som Læger uden Grænser – ikke for udviklingslandene. I dag har en tredjedel af verdens lande ikke råd til at beskytte børnene i deres land mod lungebetændelse.

Vi oplevede en stor strøm af flygtninge fra Burundi til Tanzania. Flygtningene fortalte om drab og voldtægt. I 2016 hjalp vi i de tre overfyldte flygtningelejre i Tanzania. I Nyarugusu-lejren havde vi en 60-sengs skadestue, tre malariaklinikker og tilbud om psykologhjælp. I Nduta-lejren drev vi et hospital med 110 sengepladser og fire klinikker. Her tilbød vi også psykologhjælp. I den tredje lejr stod vi for drikkevandsforsyningen.

Læger uden Grænsers aktiviteter i Danmark

Analyse & Advocacy-enheden

Programenheden skiftede i 2016 navn til Analyse & Advocacy-enheden. Enhedens arbejde fokuserer på fortalervirksomhed om de medicinske, humanitære problemstillinger, vi arbejder med som organisation, og med at få dette budskab bragt ud til beslutningstagere i det danske samfund.

I 2016 har vi fortsat stået for varetagelsen af statsmidler i forbindelse med Læger uden Grænser's partnerskabsaftale med Danida. Enheden har administreret aftalen for 2016 samt afrapporteret på aftalen fra 2015. 2016 bliver sidste år med en sådan partnerskabsaftale, da MSF internationalt i 2016 besluttede at ophøre med at modtage midler fra EU-medlemslandenes regeringer med udgangen af 2016.

Advocacy-aktiviteter har i 2016 fokuseret på adgang til medicin og behandling samt International Humanitær Lov. Denne indsats er sket både gennem bilateral dialog med andre organisationer, politikere, embedsmænd og fagpersoner, samt gennem offentlig kommunikation i samarbejde med kommunikationsafdelingen, herunder Danmarks Indsamlingen. Af specielle fokusområder kan nævnes adgang til forebyggelse og behandling af infektionssygdomme, herunder adgang til vacciner for specielt sårbare børn.

I maj 2016 fik den korte dokumentarfilm om ALSO-kurset (Advanced Life Support Obstetrics), der var støttet gennem Danidas oplysningsbevilling med 50.000 kroner, premiere på Women Deliver-konferencen i København. Filmen fortæller historien om det store problem med høj mødredødelighed i udviklingslandene og historien om, hvordan kurset med dets enkle metoder kan være med til at nedbringe mødre- og spædbørnsdødelighed i felten. Filmen blev meget godt modtaget og er efterfølgende registreret til at deltage i adskillige internationale filmfestival og har allerede vundet flere internationale priser.

International Humanitær Lov, som vi fik speciel fokus på i slutningen af 2015, da vores traumehospital i Kunduz, Afghanistan blev bombet, har fortsat været et stort emne i 2016. Vi har i 2016 diskuteret krigens regler og de problemer, vi oplever med overholdelsen af disse i flere fora.

Det skete bl.a. på Folkemødet på Bornholm ved et event, hvor der var vidnesbyrddoplæsning kombineret med billeder og lyd, efterfulgt af en diskussion med både akademikere og politikere omkring krigens regler. Eventet blev en stor succes og blev også basis for et større arrangement på kulturnatten i København og senere et arrangement i Odense.

Vi har i 2016 arbejdet på et høringssvar i forbindelse med regeringens nye udviklingspolitiske og humanitære strategi. Høringssvaret blev fulgt op af besøg hos udviklingsordførere på Christiansborg og samtaler om de områder, vi i høringssvaret anbefalede at se nærmere på i forhold til strategien, såsom: Børnevaccinationer for udsatte børn, epidemiberedskab på globalt plan, forøget indsats på hiv/aids-området globalt og vigtigheden af forsat at yde betingelsesløs humanitær hjælp.

TreatFood

Baggrund:

TreatFOOD er et forskningssamarbejde mellem Institut for Sport, Idræt og Ernæring (NEXS), Københavns Universitet, og Læger uden Grænser. Formålet er at forbedre kvaliteten af og adgangen til behandling af moderat akut underernæring gennem udvikling af nye specialudviklede og omkostningseffektive ernæringsprodukter og kapacitetsopbygningen af lokale partnere i Afrika.

Læger uden Grænser ønsker med dette projekt at bidrage til ny viden til behandling af de 33 millioner børn, der i øjeblikket lider af moderat akut underernæring, og til hvem, der ikke findes en effektiv, standardiseret international anerkendt behandling, således at internationale retningslinjer til behandling af moderat akut underernæring kan blive udviklet kost-effektivt. Dermed håber vi på at kunne bidrage til at reducere global børnedødelighed og sygdomme som følge af underernæring.

Projektet startede i januar 2010 og dataindsamling blev afsluttet i 2015. Det er støttet af Danida med 10 mio.kr. og af Læger uden Grænser i Norge og Danmark med henholdsvis 5,9 mio.kr. og 4,7 mio.kr. Desuden har World Food Program bevilliget 2,4 mio.kr. og Arvid Nilssons Fond 2,0 mio.kr. til projektet; alt 25,0 mio.kr.

Aktiviteter 2016:

Projektaktiviteter i Burkina Faso blev startet i 2013 og fortsatte til 2015, hvor alle 5 trial sites var velfungerende. I alt 1609 børn blev inkluderet i projektet, hvor de fik 3 måneder med ernærings supplement og blev fulgt op efter yderligere 3 måneder. Projekt aktiviteterne, der havde mere end 80 ansatte, samt ca. 120 community health workers tilknyttet til opfølgning af børnene, er nu afsluttet som planlagt og dataanalyse blev påbegyndt i 2016.

4 PhD studerende er direkte tilknyttet projektet, hvoraf tre er indskrevet på Københavns Universitet, og en er indskrevet på University of Ouagadougou, Burkina Faso. Sidstnævnte PhD studerende har været i Danmark på PhD ophold i 2015. To af de PhD studerende har indleveret deres PhD afhandlinger, og det forventes at de to andre PhD studerende afleverer i løbet af 2017. De endelige resultater af Treatfood er endnu ikke offentliggjort, men forventes offentliggjort i løbet af 2017.

Regnskabsberetning

Bevillinger fra Udenrigsministeriet/Danida

Årets samlede indtægter fra offentlige midler udgjorde 28,0 mio.kr. (40,8 mio.kr. i 2015). Heraf udgjorde midler fra partnerskabsaftalen med Udenrigsministeriet/Danida 24,0 mio.kr. (36,8 mio.kr. i 2015). Kvaliteten af både de interventioner, som vi præsenterer, samt materialet, bliver af Danida vurderet som høj.

Af årets samlede bevillinger på 28,0 mio.kr. blev 18,4 mio.kr. udbetalt til humanitære, medicinske nødhjælpsprojekter i Sydsudan og 5,6 mio.kr. blev udbetalt som 'fleksible midler' til brug for udsendelse af nødhjælpsarbejdere på danske kontrakter til Læger uden Grænsers internationale projekter samt til akutte interventioner, øremærket til specifikke lande. Efter aftale med Danida anvendte Læger uden Grænser årets fleksible midler 5,6 mio.kr. samt en overførsel fra 2015 på 0,6 mio.kr., i alt 6,2 mio.kr. til en vaccinationskampagne på 2,5 mio.kr. i Den Demokratiske Republik Congo som følge af et akut udbrud af gul feber, samt 3,7 mio.kr. til udsendelse af nødhjælpsarbejdere.

De resterende offentlige midler på 4,0 mio.kr. bestod af momskompensation fra SKAT, distributionstilskud fra Biblioteksstyrelsen samt af tilskud fra Udlodningsmidlerne til delvis dækning af administrative omkostninger.

Indtægter fra private midler

Årets samlede indtægter fra private midler udgjorde 147,5 mio.kr. (158,3 mio.kr. i 2015). Endvidere blev 0,2 mio.kr. realiseret ved egen virksomhed, hvilket var på niveau med 2015.

Af årets indsamlede midler kom 121,3 mio. kr. fra private bidragydere, herunder fra arveindtægter og legater, 7,6 mio. kr. fra virksomheder, 7,2 mio. kr. fra fonde og 11,4 mio. kr. fra indsamlinger og arrangementer.

Faldet på 10,8 mio. kr. i de samlede private indtægter fra 2015 til 2016 skyldtes hovedsageligt reduktion i engangsdonationer fra private bidragydere samt arv og legater på netto 1,7 mio.kr. og en nedgang i bidrag fra fonde på 4,8 mio. kr.

Danmarks Indsamlingen bidrog i 2016 med en indtægt på 7,1 mio. kr., i 2015 modtog vi i alt fra fællesindsamlinger 15 mio kr., og Læger uden Grænsers første individuelle landsindsamling genererede i alt et overskud på 3,4 mio. kr.

Omkostninger til fundraising og administration

I 2016 udgjorde de samlede fundraisingomkostninger 23,3 mio. kr. mod 23,4 mio. kr. i 2015. Der blev i 2016 foretaget investeringer i forbindelse med planlægning og gennemførelse af Læger uden Grænsers første individuelle Landsindsamling.

I 2016 udgjorde de samlede administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger 10,8 mio.kr., hvilket var i overensstemmelse med det forventede. For 2015 udgjorde omkostningerne 9,8 mio.kr.

Omkostninger til ledelse og generel administration for Læger uden Grænsers kontor i Danmark steg i 2016 til 9,0 mio.kr. mod 8,4 mio.kr. i 2015 svarende til 5,1% af de samlede indtægter.

Årets administrationsprocent blev således 6,2% mod 4,9% i 2015.

Derudover bidrog det danske kontor med en del af omkostningerne til Læger uden Grænsers internationale kontor i Geneve. Beløbet udgjorde i 2016 1,8 mio.kr. mod 1,4 mio.kr. i 2015.

Årets resultat efter fradrag af omkostninger til formålsbestemte aktiviteter udgjorde 125,9 mio.kr. Efter overførsel af 21,9 mio.kr., der ved udgangen af 2015 var hensat til senere uddelinger, var der i alt 147,8 mio.kr. til rådighed for 2016.

Årets uddelinger udgjorde i alt 129,6 mio.kr. Herefter resterede ved udgangen af 2016 18,3 mio.kr., hvoraf øremærkede midler på i alt 4,9 mio.kr. blev overført til reserver for senere uddelinger, arveindtægter på 760 t kr. blev overført til fondens bundne kapital og anvendt til opskrivning af fondskapitalen og 12,8 mio.kr. blev overført til den disponible kapital.

Læger uden Grænser ønsker, at minimum 80% af de indsamlede midler går til arbejdet i felten. Dvs. at udgifter til administration og fundraising ikke overstiger 20%. I 2016 endte vi, trods ekstra investeringer, på et tilfredsstillende niveau, idet årets overskudsgrad ved indsamlinger m.v. udgjorde 86,6%. Efter fradrag af årets administrationsomkostninger, som udgjorde 6,2% var der således 80,4% til rådighed til arbejdet i felten.

En væsentlig årsag til, at Læger uden Grænser fortsat kan sende så relativt stor en andel af indtægterne direkte til nødhjælpsarbejdet, er det store frivillige arbejde, der lægges i organisationen. Også i 2016 arbejdede et stort antal frivillige på Læger uden Grænsers kontor i København.

Human Resources

HR-afdelingen arbejder på fire strategiske niveauer: på nationalt niveau i Danmark, på nordisk niveau, på Operationelt Center niveau og på internationalt niveau. Opfyldelsen af det overordnede mål om at være en attraktiv og ansvarlig arbejdsgiver i Danmark er meget afhængig af, at der er en sammenhæng mellem de enkelte niveauers strategier.

HR afdelingen består af 4,2 fuldtidsansatte og er ansvarlig for rekruttering, udvikling og fastholdelse af tre kategorier ansatte: udsendte (expatriates), kontoransatte og frivillige.

I 2016 udgjorde det samlede vederlag til løn og pension til Læger uden Grænsers Management Team i Danmark, på 6 personer, kr. 3.662.067.

I 2016 var antallet af udsendelser stabilt ift. 2015 med 76 udsendelser. Der var en stigning i antallet af længerevarende udsendelseskontrakter, da størstedelen af de udsendte arbejdede på almindelige projekter. Andelen af kortere katastrofeudsendelser var mindre i 2016 sammenlignet med tidligere år. Afghanistan og Pakistan var store udsendelseslande, hvor medarbejdere har arbejdet på store fødselsprojekter og med primær sundhedstjeneste. Mellemøsten med Irak, Libanon og Tyrkiet modtog en del udsendte fra Danmark. Herfra støtter MSF de syriske projekter i den nordlige og vestlige del af Syrien. MSF Danmark udsendte også medarbejdere til flygtninge og migrantsituationen i og omkring Middelhavet og det Ægæiske Hav. Dette inkluderede støtte til

Læger uden Grænsers arbejde i Grækenland og Tunesien, og på organisationens Search and Rescue både. Endvidere var der udsendte til den akutte krise i det nordlige Nigeria og Burundi/Tanzania.

I 2016 var de to største gruppe af udsendte læger og logistisk personale med henholdsvis 21 % af udsendelserne hver. Administrativt personale og sygeplejersker fulgte tæt derefter. Den ikke-medicinske pulje steg til 55 % af alle udsendelserne. Antallet af førstegangsendte steg og lå stabilt omkring en tredjedel af alle udsendelser. Erfarne udsendte tog i felten flere gange og i længere tid end tidligere, og 22 % af alle udsendelserne var koordinatore med længerevarende udsendelser.

Efter flere år med store katastrofer har 2016 vist at Læger uden Grænser stadig kan bidrage til de længerevarende projekter med kvalificeret personale selvom den største styrke i den danske udsendelsespulje historisk har været til de akutte katastrofer.

I løbet af året blev der afholdt månedlige informationsmøder på kontoret i København og i Århus. Endvidere er der afholdt arrangementer på Københavns Universitets medicinstudie og Århus Universitet. HR afdelingen har deltaget i diverse karrieremesser, specialedage, professionshøjskoler og internationale konferencer rundt om i landet. Endvidere er der afholdt to PPD-kursus (internationalt forberedelseskursus med henblik på udsendelse) på Fredensborg Vandrehjem med deltagelse af ny-rekrutterede medarbejdere fra flere lande.

Læger uden Grænser har, i samarbejde med en dansk gynækolog og Sexual and Reproductive Health-enheden i det operationelle center i Bruxelles, haft stor succes med at afholde kurser i Advanced Life Support in Obstetrics (ALSO) for jordemødre, gynækologer og almindelige læger. På dette kursus undervises der i internationale anerkendte teknikker, som bruges i akutte kriser i en fødselssituation. Dette kursus er nu spredt til felten, hvor der i 2016 blev afholdt kurser i en lang række projektlande. Læger uden Grænser producerede endvidere en dokumentarfilm omkring denne ALSO træning, som havde verdenspremiere på Women Deliver konferencen i maj 2016 i København. Filmen er støttet af Danida.

De tre skandinaviske lande arbejder tæt sammen omkring uddannelse af personale, som kan indtræde i et struktureret, organiseret krisehåndteringsteam, hvis der skulle opstå kritiske situationer i felten, der inkluderer udsendte fra Læger uden Grænser. Der blev i 2016 afholdt et fælles nordisk krisehåndteringskursus i Norge, hvor personale fra krisehåndteringsteam mm. blev uddannet og fik genopfrisket deres viden.

Læger uden Grænser har på kontoret i København 30 frivillige, som støtter os med deres arbejdskraft og kompetencer. De frivillige er tilknyttet afdelingerne og hjælper os med forfaldende administrative opgaver. Ud over de kontorfrivillige har vi frivillige satellitgrupper i Odense, Aarhus og Aalborg. Derudover har vi en gruppe Medicin studerende i København og en frivillig gruppe som støtter os med oversættelser.

Oplysnings og mediearbejdet 2016

2016 bød på omfattende pressearbejde – og arbejdet med at nå ud til danskerne gennem de sociale medier tog også fart. Vi havde god succes med at producere videomateriale, der talte ind i nyhedsdrevne begivenheder. For eksempel producerede kommunikationsafdelingen en video med en tidligere udsendt læge, der opfordrede til at standse bombninger af hospitaler. Den blev set ca. 570

tusinde gange og blev flittigt delt. Følgeskaren på Facebook, Twitter og Instagram voksede støt hvilket betyder, at der er over 100.000 danskere der dagligt ønsker at høre nyt om Læger uden Grænsers projekter rundt om i verden.

Mediemæssigt var der også en god forespørgsel efter interviews – blandt andet om sikkerhed for hospitaler i konfliktzoner, om glemte humanitære kriser og om de oplevelser vores udsendte har, når de arbejder med de allermest sårbare patienter i verden. Danmarks Indsamling fyldte en del, da vi havde DR med til Den Demokratiske Republik Congo for at blive klogere på hiv/aids behandling på en hospitalsafdeling, der er drevet af Læger uden Grænser i hovedstaden Kinshasa. Værtsturen resulterede i flere indslag til Danmarks Indsamling. Alt i alt gav mediarbejdet en estimeret PR-værdi på over 90 mio.kr.

Vi producerede donormagasinet "Journalen" og fornyede vores nyhedsbrev, der sendes ud til organisationens donorer. Samtidig opdateredes hjemmesiden kontinuerligt med interview og artikler om vores medicinske arbejde. Vi var dybt involverede i det internationale arbejde, og havde vores ansatte, der er presseansvarlige, udstationeret en måned i Grækenland, for at stå for kommunikationsarbejdet i forhold til flygtningesituationen. Mennesker på flugt fyldte en stor del af arbejdet i 2016, da der hen over foråret og sommeren var stor fokus på den desperate situation på det Ægæiske Hav mellem Tyrkiet og Grækenland, hvor tusinder af flygtende krydsede havet. Senere på året blev det i højere grad situationen på Middelhavet, som der var fokus på. Men vi brugte også en del ressourcer på at dække Læger uden Grænsers arbejde op gennem Europa, hvor læger og sygeplejersker fortsat havde fokus på at hjælpe de flygtende.

Kommunikationsafdelingen arbejdede tæt sammen ved vores programafdeling om flere kampagner og om events på Folkemødet på Bornholm – blandt andet med fortællinger fra mennesker, der selv havde oplevet at være på flugt og som var kommet til Danmark for relativt nylig.

Foredragene fra tidligere udsendte fortsatte i hele landet i 2016 – og vores hjemvendte expats var ude hos foreninger over 30 gange for at fortælle om deres medicinske arbejde i felten. Desuden var afdelingen i kontakt med over 500 andre interesserede – fortrinsvis skolebørn og studerende, som ønskede at få mere at vide om vores arbejde.

Support afdelingen

Supportafdelingen består af i alt 4,6 medarbejdere samt en række tilknyttede frivillige som har forfaldende opgaver inden for finans, jura, IT support og vedligehold. Vores reception er hovedsageligt bemandet med frivillig arbejdskraft.

Vi har i 2016 besluttet at øge vores fokus på system- og IT support. Dette har resulteret i, at vores IT afdeling nu består af to ansatte som sammen håndterer hardware og software support, udviklingsopgaver og opdateringer.

Vi har indgået en SKI aftale med Telenor, som resulteret i, at vores omkostninger til telefoni er halveret.

Visma er i løbet af 2016 blevet opgraderet i samarbejde med Amesto, vores nordiske systempartner. Omkostninger for opgraderingen dækkes af den 3 årige CSR aftale som MSF har indgået med Amesto.

Vi har samarbejdet aktivt med PwC og fundraising-afdelingen for at implementere og optimere et budgetterings- & forecasting system som er udviklet til alle MSF's partnersektioner i OCB.

Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde

I alt 1,2 mio.kr. blev i 2016 ydet til Læger uden Grænsers internationale videnskabelige arbejde. Heraf bidrog Læger uden Grænsers i 2016 med 0,5 mio.kr. til DNDi. DNDi projektet forsker i nye medicinske præparater til de oversete sygdomme som malaria og Chagas disease (se evt. www.dndi.org).

Herudover begyndte det danske kontor i 2006 at yde bidrag til MSF's Access-projekt. Bidraget steg i 2016 til 0,6 mio.kr. Access-projektet har til formål at sikre adgang til livsvigtig medicin. Projektet henvender sig til producenter, regeringer, private interessenter og internationale organisationer for at skabe holdbare løsninger, der kan sikre adgangen til billig og god medicin til de sygdomme, som rammer mange mennesker i de fattige lande.

Bestyrelse og medlemskab

Læger uden Grænsers bestyrelse modtager ikke vederlag for sit arbejde. Bestyrelsesmøder afholdes månedligt, hvoraf mødernes første del er åbent for interesserede medlemmer af repræsentantskabet, frivillige såvel som ansatte.

Forventninger til det nye år

For at sikre at der er tilstrækkelige ressourcer til at imødekomme de stigende humanitære behov i felten, startede Læger uden Grænsers i 2014 en treårig vækststrategi, der skal sikre en årlig vækst i tilgangen af private midler på 10 pct. Den treårige vækststrategi – der primært har afsæt i organisationens fundraising afdeling, men med aktiv støtte fra resten af organisationen – fortsætter i 2017 dog i en revideret version for at bygge videre frem mod 2020.

I 2017 vil Læger uden Grænsers flytte fra sin nuværende adresse på Dronningensgade 68, 1420 København K til Strandlodsvej 44, 2300 København S. Lokalerne på Strandlodsvej har det samme kvadratmeter antal som på Dronningensgade. Lokalerne på Dronningensgade giver dog ikke mulighed for at udnytte kvadratmeterne optimalt, hvilket vil blive muligt på Strandlodsvej. Ved at flytte til Strandlodsvej vil der samtidigt blive opnået en væsentlig besparelse i årlige udgifter til husleje.

I 2017 vil millioner af mennesker stadig være på flugt fra krig, konflikt, sygdomme og fattigdom. I Læger uden Grænsers vil vi gøre alt hvad vi kan for at sikre, at disse mennesker få den fornødne hjælp. Hjælpen vil blive givet både i de lande, hvor mennesker er flygtet fra, i nabolandene og i lande længere væk som Syd Afrika, Europa, Indonesien, Mellemamerika m.v.

Ligeledes vil Læger uden Grænsers fortsat fokusere på de gentagne angreb på civile og

sundhedsstrukturer, umiddelbare brud på Krigens Love. Fokus vil være på at stoppe disse angreb, sikre ordentlig monitorering og ansvarspåleggelse, hvis ulykken skulle ske. At krigens parter overholder Krigens Love er essentielt for at vi kan sikre, at hjælpen kommer frem til de der har mest brug for det.

Læger uden Grænser vil i 2017 fortsætte med at fokusere på børn og underernæring i de lande og områder, hvor Læger uden Grænser arbejder, ligesom organisationen vil arbejde videre med emnerne omkring adgang til medicin og behandling, tuberkulose, HIV/AIDS og oversete humanitære katastrofer.

I 2017 udvider Læger uden Grænser vores landsindsamling, som vil foregå den 28. maj. Landsindsamlingen vil nå ud til store dele af landet og målet er, at få 7.000 indsamlere, der skal nå 750.000 husstande i 125 definerede indsamlingsområder. Ud over indtægt er målet at skabe synlighed omkring Læger uden Grænser, således at kendskabet bliver differentieret.

Læger uden Grænsers generalforsamling og bestyrelse besluttede i foråret 2015 at feltbaseret, medicinsk forskning skal oprettes som nyt indsatsområde for MSF Danmark. Forarbejdet blev startet op i 2016 og en fuldtidsressource ansat i starten af 2017.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsåret indtruffet væsentlige begivenheder, der påvirker dette regnskab.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten udarbejdes efter vedtægterne samt lov om fonde og visse foreningers bestemmelser om god regnskabsskik, som beskrevet i anvendt regnskabspraksis samt bekendtgørelse nr. 1701 af 21. december 2010 om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Årsrapporten er endvidere aflagt med udgangspunkt i nye retningslinjer, udarbejdet af en arbejdsgruppe under danske indsamlingsorganisationers organisation ISOBRO. Retningslinjerne er udarbejdet med henblik på at styrke legitimiteten og transparensen i årsregnskaber aflagt af medlemmer af ISOBRO i form af fælles principper, begreber m.v. Læger uden Grænsers Fond modtager støtte i henhold til forskellige private og offentlige støtteordninger, som indeholder krav til regnskabsaflæggelsen. Disse indgår ligeledes i årsrapporten.

Ved udarbejdelsen af årsrapporten for 2016 er der foretaget følgende ændringer, idet sammenligningstal for 2015 er tilpasset:

Modtagne øremærkede midler og frie midler, som ved udgangen af regnskabsåret endnu ikke er anvendt, blev ved overskudsdisponeringen i 2015 og tidligere år overført til senere uddelinger under regnskabsposten "Hensættelser". Disse beløb er pr. 1. januar 2015 overført til to særskilte reserver under egenkapitalen benævnt "Reserve for øremærkede midler" og "Reserve for frie midler". Ændringen medfører en forøgelse af egenkapitalen pr. 1. januar 2015 på ca. 13,7 mio.kr. og pr. 1. januar 2016 på ca. 21,9 mio.kr. Ændringen har ikke påvirket årenes resultater.

Ved opstillingen af resultatopgørelsen og balancen i overensstemmelse med de nye retningslinjer udarbejdet af ISOBRO er foretaget ændringer til klassifikationen af visse poster, og der er introduceret nye mellemtotaler. Ændringerne har ikke påvirket årets samlede resultat eller balancesum. Sammenligningstal for 2015 er tilpasset.

Den anvendte regnskabspraksis er herudover uændret i forhold til året før.

Valutaomregning

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter transaktionsdagens kurs. Monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurser.

Realiserede og urealiserede valutakursgevinster og -tab indgår i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Resultatopgørelse

Indtægter

Organisationens indtægter indeholder primært offentlige midler og private midler.

Indtægterne opdeles i frie midler, hvortil der ikke er knyttet særlige betingelser fra giver, samt i øremærkede midler, hvor giver har betinget sig, at anvendelsen af donationen skal opfylde nogle

nærmere fastsatte mål eller lign.

Offentlige midler og indsamlede private midler samt gave- og arvebeløb, der er bestemt til uddeling, indregnes i resultatopgørelsen, når disse modtages. Gave- og arvebeløb, som ikke er bestemt til uddeling, indregnes direkte på den bundne egenkapital. Indtægter ved egen virksomhed, der omfatter salg af smykker og julekort m.v., indregnes ved fakturering.

Tilskud, der skal tilbagebetales under visse omstændigheder, indregnes kun i det omfang, de ikke forventes tilbagebetalt. Kontante tilskud, ydet til køb af aktiver, indtægtsføres. Tilskud givet i form af aktiver indtægtsføres med den skønnede værdi af aktivet, når denne kan opgøres med tilstrækkelig sikkerhed. Værdien af det arbejde, som frivillige og ulønnede udfører på organisationens kontor i København, indregnes ikke i resultatopgørelsen.

Omkostninger

Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter omfatter eksterne omkostninger, direkte henførbare lønomkostninger ved fundraisingaktiviteter samt afskrivninger på it-systemer til fundraising.

Omkostninger til fundraising omfatter alle omkostninger afholdt med henblik på at etablere og sikre den brede kreds af donorer, som er altafgørende for Læger uden Grænsers virksomhed. Heri indgår også andel omkostninger til løbende information til Læger uden Grænsers faste bidragydere samt andel af omkostninger til andre publikationer om Læger uden Grænsers og Médecins Sans Frontières' aktiviteter og opnåede resultater.

Omkostninger ved egen virksomhed, der omfatter køb af smykker og julekort m.v., indregnes når de afholdes.

Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger

Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger omfatter administrative eksterne omkostninger, herunder omkostninger til kontorlokaler og kontoromkostninger, lønomkostninger vedrørende ledelse og administration, samt afskrivninger på indretning af lejede lokaler og administrative it-systemer. Endvidere indgår andel af omkostninger til løbende information til Læger Uden Grænsers faste bidragydere samt til omkostninger til udarbejdelse af organisationens årsberetning.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen under "Andre indtægter" med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger samt realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende transaktioner i fremmed valuta.

Realiserede og urealiserede kursgevinster vedrørende fondens bundne aktiver tilhører pr. definition den bundne kapital og indregnes derfor direkte på fondens bundne kapital under egenkapitalen.

Afkastet af indestående bevilgede Danida-midler, udenfor Den Humanitære Partnerskabsaftale, tilbagebetales til Danida og indregnes derfor ikke i resultatopgørelsen.

Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter

Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter omfatter bidrag til projektstyring, informations- og fortalervirksomhed samt bidrag til forskning og andet humanitært arbejde.

Bidrag til projektstyring omfatter bidrag til dækning af omkostninger ved de operationelle centres styring af de humanitære projekter.

Informations- og fortalervirksomhed omfatter aktiviteter, der har til formål at informere om Læger uden Grænsers/Médecins Sans Frontières' humanitære indsats.

Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde omfatter Læger uden Grænsers støtte til videnskabelige undersøgelser, for eksempel støtte til udvikling af ny effektiv prisbillig medicin eller forbedringer af bestående medicin med henblik på gøre bedre medicin tilgængelig for nødlidende befolkningsgrupper.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger omfatter af- og nedskrivninger på materielle anlægsaktiver. Anlægsaktiverne afskrives lineært på grundlag af kostprisen, baseret på følgende vurdering af brugstiderne og scrapværdierne:

	<u>Brugstid</u>	<u>Scrapværdi</u>
Software	3 år	0
Indretning af lejede lokaler	5 år	0
Inventar	4 år	0

Uddelinger

Resultatdisponeringen viser, hvordan årets resultat er disponeret med hensyn til uddelinger og konsolidering. De disponerede uddelinger anses således i medfør af lov om fonde og foreninger samt fondens formål som en resultatdisponering og ikke som en driftsudgift.

Bevilgede donationer til konkrete projekter betales til de projektansvarlige organisationer i takt med, at organisationerne forelægger endelige projektregnskaber. Bevilgede, men endnu ikke udbetalte, donationer til konkrete formål, herunder også a conto betalinger fra Danida, hensættes ved årets overskudsdisponering til senere uddeling og indregnes under egenkapitalen til særlige reserver for henholdsvis øremærkede midler og frie midler.

Balancen

Balancen er, i overensstemmelse med fondslovens regler herom, opdelt i en bunden og en disponibel del.

Summen af fondens bundne aktiver skal til enhver tid være identisk med fondens bundne kapital.

Mellemregning mellem de bundne og disponible aktiver kan opstå som følge af bestyrelsens beslutninger om konsolidering i medfør af årets resultatdisponering.

Investeringsbeviser

Beholdningen omfatter børsnoterede investeringsbeviser, der måles til kursværdien på balancedagen.

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar omfatter indretning af lejede lokaler på fondens hovedkontor i København, samt driftsmateriel og inventar, herunder it-udstyr, der anvendes i administrationen. Materielle anlægsaktiverne måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Lejede lokaler afskrives over 5 år. Driftsmateriel og inventar afskrives over 4 år.

Software under udførelse og forudbetalinger i relation hertil

Software (it-systemer) anvendes til varetagelse af fondens administrative opgaver og fundraising opgaver. Værdien af særskilte edb-programmer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Egenudviklede, færdiggjorte systemer måles til summen af medgåede omkostninger med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. It-systemer afskrives over 3 år.

Lagerbeholdninger

Lagerbeholdninger består af smykker og julekort m.v. og måles til kostpris på grundlag af FIFO-princippet eller til nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender fra salg og andre tilgodehavender m.v. måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab. Periodeafgrænsningsposter under tilgodehavender omfatter forudbetalte omkostninger der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger består af bankindestående og kontante midler.

Egenkapital

Fondens egenkapital består af den bunden kapital, der i henhold til fondsloven ikke må anvendes til uddeling, samt af den disponible kapital, der består af modtagne øremærkede midler og frie midler, der endnu ikke er anvendt til uddeling.

Bunden kapital

Fondens bundne kapital består af midler, der forelå ved fondens stiftelse, hvad der efterfølgende er tilført i form af arv og gaver, der af givere ikke er bestemt til uddeling, samt beløb til konsolidering, besluttet af bestyrelsen ved den årlige resultatdisponering.

Reserver for øremærkede og frie midler

Bevilgede donationer og indsamlede midler, der ikke når at blive anvendt inden årets udgang, hensættes til reserver for øremærkede og frie midler ved årets resultatdisponering. Når midlerne anvendes, indregnes anvendelsen som uddelinger i efterfølgende års resultatdisponering.

Reserverne måles til nominal værdi, idet de som hovedregel forventes anvendt inden for 1 - 2 år. Bevilgede donationer, som undtagelsesvist ikke kan anvendes efter deres formål, disponeres efter nærmere aftale med de pågældende donorer.

Disponibel kapital

Fondens disponible kapital består af overført andel af resultater for året og tidligere år, som endnu ikke er uddelt eller overført til reserve for øremærkede midler eller reserve for frie midler.

Kortfristede gældsforpligtelser

Kortfristede gældsforpligtelser omfatter leverandørgæld, gæld til tilknyttede organisationer under Medecin Sans Frontieres samt andre gældsforpligtelser. Kortfristede gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, som i al væsentlighed skønnes at svarer til dagsværdien.

Fondsbeskatning

Læger uden Grænsers Fond er som almennyttig, ikke-erhvervsdrivende fond omfattet af fondsbeskatningsloven. Ved opgørelsen af årets skattepligtige indkomst kan foretages fradrag for årets driftsomkostninger og årets almennyttige uddelinger. Fonden er godkendt i henhold til ligningslovens §§ 8A og 12 og alle fondens uddelinger anses for almennyttige. Fonden kan endvidere foretage et skattemæssigt konsolideringsfradrag på 4 pct. af årets almennyttige uddelinger. Skattelovgivningen indeholder desuden mulighed for at fonden kan reducere en eventuel skattepligtig positiv indkomst til nul ved i selvangivelsen at foretage en skattemæssig hensættelse til senere almennyttige uddelinger. Den skattemæssige hensættelse til senere uddeling kan ikke indregnes regnskabsmæssigt, hvorfor der kan opstå en udskudt skatteforpligtelse herpå. Den udskudte skatteforpligtelse indregnes dog ikke i årsregnskabet, idet det ikke anses for sandsynligt, at den kommer til beskatning som følge af, at det er fondens hensigt fortsat at uddele alle disponible midler i overensstemmelse med fondens formål.

Nøgletal

Nøgletal er opgjort i overensstemmelse med anbefalinger fra organisationen ISOBRO. Nøgletal præsenteret i ledelsesberetningen er beregnet således:

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker:
Overskudsgrad ved indsamlinger m.v.	Resultat af indtægtsskabende aktiviteter *100, divideret med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Overskudsgrad ved indsamlinger viser den andel af de i regnskabsperioden indtægtsførte midler, som er tilbage til organisationen efter at direkte henførbare omkostninger til frembringelse af indtægterne er fratrukket
Administrationsprocent	Administrationsomkostninger og ikke-fordelbare fællesomkostninger*100, divideret	Administrationsprocenten viser den del af organisationens samlede indtægter, der er medgået til

	med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	administration o.l. og ikke-fordelbare kapacitetsomkostninger
Formålsprocent	Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter*100. Divideret med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Formålsprocenter viser den andel af organisationens samlede indtægter, der er medgået til formålsbestemte aktiviteter i regnskabsåret i form af afholdte omkostninger som er direkte henførbare til de pågældende aktiviteter
Konsolideringsprocent	Årets resultat*100, divideret med Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter	Konsolideringsprocenten viser den del af organisationens samlede indtægter, der er medgået til konsolidering af organisationens formue
Sikkerhedsmargin	Egenkapital*100, divideret med Samlede omkostninger til indtægtsskabende, formålsbestemte og generelle aktiviteter	Sikkerhedsmargin udtrykker i hvor høj grad egenkapitalen ultimo regnskabsåret kan dække organisationens omkostninger
Soliditetsgrad	Egenkapital*100, divideret med Balance i alt	Soliditetsgrad udtrykker organisationens finansielle styrke

Gennemsnitligt antal ansatte er beregnet baseret på det samlede indbetalte ATP- bidrag i regnskabsåret for danske medarbejdere (ATP-metoden) tillagt beregnet antal medarbejdere aflønnet i udlandet baseret på registrerede aflønnede timer. Frivillige medarbejdere indgår ikke i det beregnede antal ansatte.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser organisationens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og formålsbestemte aktiviteter i året, årets forskydning i likvider og organisationens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra formålsbestemte aktiviteter viser betalinger i forbindelse med organisationens uddelinger til projekter, bidrag til projektstyring, informations- og fortalervirksomhed samt bidrag til forskning og andet humanitært arbejde.

Resultatopgørelse

	Noter	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2016	I alt 2015 tkr.
Offentlige midler	1	1.251.200	26.791.218	28.042.418	40.827
Private midler	2	136.605.883	10.923.632	147.529.515	158.318
Indtægter ved egen virksomhed	3	209.759	-	209.759	226
Indtægter ved indtægtsskabende aktiviteter		138.066.842	37.714.850	175.781.692	199.371
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	4	23.142.943	204.035	23.346.978	23.391
Omkostninger ved egen virksomhed	5	137.963	-	137.963	82
Resultat af indtægtsskabende aktiviteter	6	114.785.936	37.510.815	152.296.751	175.898
Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger	7	8.343.686	2.504.532	10.848.218	9.810
Resultat før finansielle poster		106.442.250	35.006.283	141.448.533	166.088
Finansielle indtægter	8	12.654	0	12.654	20
Finansielle omkostninger	9	549	0	549	0
Resultat før formålsbestemte aktiviteter		106.454.355	35.006.283	141.460.638	166.108
Bidrag til projektstyring		9.868.960	0	9.868.960	12.919
Bidrag til informations og fortalervirksomhed	11	4.532.264	0	4.532.264	3.574
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde	12	1.122.577	0	1.122.577	1.051
Omkostninger ved formålsbestemte aktiviteter		15.523.801	0	15.523.801	17.544
Årets resultat		90.930.554	35.006.283	125.936.837	148.564
Resultatdisponering					
Årets resultat	23	90.930.554	35.006.283	125.936.837	148.564
Hensat til senere uddeling året før	23	3.296.691	18.597.609	21.894.300	13.691
Til disposition		94.227.245	53.603.892	147.831.137	162.255
<i>Der anvendes således:</i>					
Uddelinger i året	24	80.675.341	48.910.895	129.586.236	140.361
Hensat til senere uddeling	23	-	4.692.997	4.692.997	21.894
Overført til Egenkapitalen	22	13.551.904	-	13.551.904	-
		94.227.245	53.603.892	147.831.137	162.255

Balance
Pr. 31. december

Aktiver	Noter	2016	2015
Investeringsbeviser	20	1.006.520	237.325
Bankindestående	20	75	55
Bundne aktiver		<u>1.006.595</u>	<u>237.380</u>
Software	15	2.448.739	2.825.011
Software under udførelse og forudbetalinger i relation hertil	15	42.125	530.589
Immaterielle anlægsaktiver		<u>2.490.864</u>	<u>3.355.600</u>
Inventar	15	30.471	40.628
Indretning lejede lokaler	15	40.075	12.226
Materielle anlægsaktiver		<u>70.546</u>	<u>52.854</u>
Deposita	16	641.082	633.053
Finansielle anlægsaktiver		<u>641.082</u>	<u>633.053</u>
Anlægsaktiver		<u>3.202.492</u>	<u>4.041.507</u>
		<u>352.354</u>	<u>455.165</u>
Tilgodehavender hos tilknyttede organisationer	17	1.064.661	506.050
Andre tilgodehavender	18	2.451.792	2.082.189
Periodeafgrænsningsposter		315.932	287.436
Tilgodehavender		<u>3.832.385</u>	<u>2.875.674</u>
Likvide beholdninger		<u>58.700.267</u>	<u>40.899.428</u>
Omsætningsaktiver		<u>62.885.006</u>	<u>44.230.267</u>
Disponible aktiver		<u>66.087.498</u>	<u>48.271.774</u>
Aktiver		<u>67.094.093</u>	<u>48.509.154</u>

Balance
Pr. 31. december

	Noter	2016	2015
Passiver			
Fondskapital	22	1.006.595	237.380
Bunden kapital		<u>1.006.595</u>	<u>237.380</u>
Reserve for offentlige midler	23	3.664.976	7.845.535
Reserve for private midler	23	1.028.021	14.048.765
Overført overskud	22	12.791.046	0
Disponibel kapital		<u>17.484.043</u>	<u>21.894.300</u>
Egenkapital		<u>18.490.638</u>	<u>22.131.680</u>
Leverandørgæld		1.147.231	2.473.590
Gæld til tilknyttede organisationer	19	44.831.797	21.941.215
Anden gæld	20	2.624.427	1.962.669
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>48.603.455</u>	<u>26.377.474</u>
Gældsforpligtelser		<u>48.603.455</u>	<u>26.377.474</u>
Passiver		<u>67.094.093</u>	<u>48.509.154</u>
Leje og Leasingforpligtelser	21		

Noter

Pengestrømsanalyse for 2016

	Note	2016	2015
Resultat før finansielle poster		141.448.533	166.087.266
Af- og nedskrivninger		1.888.100	1.348.549
Udvikling i varebeholdninger		102.811	(156.689)
Udvikling i tilgodehavender		(956.711)	(671.925)
Udvikling i kortfristede gældsforpligtelser		22.225.983	(2.447.330)
Pengestrømme af drift før finansielle poster		164.708.716	164.159.871
Modtagne finansielle indtægter		12.654	20.367
Betalte finansielle omkostninger		(549)	0
Pengestrømme vedrørende drift		164.720.821	164.180.238
Tilgang mv. af immaterielle anlægsaktiver		-1.042.114	-2.829.082
Tilgang mv. af materielle anlægsaktiver		-50.094	-40.628
Tilgang mv. af finansielle anlægsaktiver		-8.029	-56.634
Tilgang af bundne aktiver		-760.859	0
Pengestrømme vedørende investeringer		(1.861.096)	(2.926.344)
Pengestrømme før formålsbestemte aktiviteter og uddelinger		162.859.725	161.253.894
Uddelinger i året		-129.586.236	(140.361.197)
Bidrag til projektstyring		-9.868.960	(12.918.621)
Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde		-1.122.577	(1.050.540)
Informations og fortalervirksomhed		-4.481.113	(3.568.562)
Pengestrømme vedrørende formålsbestemte aktiviteter og uddelinger		(145.058.886)	(157.898.920)
Ændring i likvider		17.800.839	3.354.974
Likvider 01.01.2016		40.899.428	37.544.454
Likvider 31.12.2016		58.700.267	40.899.428

Noter

	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2016	I alt 2015
Note 1. Indsamlede offentlige midler				
Udenrigsministeriet (DANIDA):				
Ekstraordinære (X) midler	-	-	-	3.750.000
Projekter (P)	-	18.375.000	18.375.000	15.500.000
Fleksible (F) midler	-	6.164.976	6.164.976	-
Fleksible (F) midler 2015	-	(539.976)	(539.976)	17.522.626
Andre Danida bevillinger	-	-	-	50.000
Udenrigsministeriet (DANIDA) i alt	-	24.000.000	24.000.000	36.822.626
Andre offentlige midler:				
UN World Food Program, Treatfood	-	-	-	1.255
Kompensation for købsmoms, fra SKAT	1.251.200	82.651	1.333.851	1.432.340
Biblioteksstyrelsen, distributionstilskud	-	204.035	204.035	235.163
* Andre offentlige midler	-	2.504.532	2.504.532	2.335.452
I alt	1.251.200	2.791.218	4.042.418	4.004.210
Offentlige midler ialt	1.251.200	26.791.218	28.042.418	40.826.836
Note 2. Indsamlede private midler				
Bidragydere	81.992.028	675.024	82.667.053	78.076.549
Arv og legater	38.604.252	-	38.604.252	44.891.538
Virksomheder	7.641.476	-	7.641.476	7.420.062
Fonde	4.460.262	2.700.000	7.160.262	12.001.850
Private arrangementer	79.378	-	79.378	307.200
Husstandsindsamling 29. maj 2016	3.431.192	-	3.431.192	-
Fællesindsamlinger	397.295	7.548.608	7.945.903	15.621.017
I alt	136.605.883	10.923.632	147.529.515	158.318.217
Note 3. Indtægter ved egen virksomhed				
Salg af smykker, julekort mv.	209.759	-	209.759	225.577
I alt	209.759	-	209.759	225.577

Tilskud fra Økonomistyrelsen på kr.2.042.504 anvendes til delvis dækning af de administrative omkostninger, herunder husleje og løn (jf. Lov nr. 1528 af 27/12/2014, BEK nr. 1120 af 04/09/2013 og BEK nr. 1701 af 21/12/2010)

Noter

	I alt 2016		I alt 2015			
Note 4. Omkostninger ved indtægtskabende aktiviteter						
Andre eksterne omkostninger	15.047.611		16.641.821			
Personaleomkostninger, jf. note 13	6.590.210		5.474.052			
Af-og nedskrivninger, jf. note 14	1.709.157		1.275.794			
	<u>23.346.978</u>		<u>23.391.667</u>			
Note 5. Omkostninger ved egen virksomhed						
Andre eksterne omkostninger (køb af smykker, julekort mv.)	137.963		82.147			
	<u>137.963</u>		<u>82.147</u>			
	Indtægter	Direkte	Indtægter	Direkte		
	2016	omkostninger	2015	omkostninger		
		Resultat 2016		Resultat 2015		
Note 6. Resultat af indtægtskabende aktiviteter						
Formålsbestemt offentlige tilskud	24.000.000	(148.104)	23.851.896	36.822.626	(383.483)	36.439.143
Ikke formålsbestemte andre offentlige tilskud	1.251.200	-	1.251.200	1.432.340		1.432.340
Formålsbestemt andre offentlige tilskud	2.791.218	-	2.791.218	2.571.870		2.571.870
Ikke formålsbestemte arv og gaver	133.174.691	(22.994.839)	110.179.852	136.800.058	(22.773.021)	114.027.037
Formålsbestemte arv og gaver	10.923.632	(204.035)	10.719.597	21.518.160	(235.163)	21.282.997
Hus- og/eller gadeindsamlinger	3.431.192	-	3.431.192	-		-
Salg af varer	209.759	(137.963)	71.797	225.577	(82.147)	143.430
	<u>175.781.692</u>	<u>(23.484.941)</u>	<u>152.296.752</u>	<u>199.370.631</u>	<u>(23.473.814)</u>	<u>175.896.817</u>
Note 7. Administrationsomkostninger og ikke-fordelte fællesomkostninger						
Andre eksterne omkostninger				4.356.582		3.893.903
Bidrag til Læger uden Grænsers internationale kontor				1.823.271		1.418.558
Personaleomkostninger, jf. note 13				4.489.422		4.424.335
Af-og nedskrivninger, jf. note 14				178.943		72.755
				<u>10.848.218</u>		<u>9.809.551</u>
Note 8. Finansielle indtægter						
Renter af indeståender i pengeinstitutter m.v.				-		14.426
Afkast fra Investeringsforeninger				12.654		5.941
I alt				<u>12.654</u>		<u>20.367</u>
Note 9. Finansielle omkostninger						
Renter af indeståender i pengeinstitutter m.v.				549		-
I alt				<u>549</u>		<u>-</u>
Note 10. Bidrag til projektstyring						
Andre eksterne omkostninger				8.318.749		11.823.612
Personaleomkostninger, jf. note 13				1.550.211		1.095.009
				<u>9.868.960</u>		<u>12.918.621</u>
Note 11. Bidrag til Informations og fortalervirksomhed						
Andre eksterne omkostninger				1.778.344		1.547.451
Personaleomkostninger, jf. note 13				2.702.769		2.021.111
Af-og nedskrivninger, jf. note 14				51.151		5.906
				<u>4.532.264</u>		<u>3.574.468</u>
Note 12. Bidrag til forskning og andet humanitært arbejde						
Bidrag til Drugs for neglected diseases (Dndi)				494.272		498.502
Bidrag til Læger uden Grænsers Access projekt				628.305		552.038
				<u>1.122.577</u>		<u>1.050.540</u>

Noter

	2016	2015
Note 13. Personalemkostninger		
Løn og gager	13.801.804	11.690.301
Pensionsomkostninger	1.320.524	1.154.229
Andre sociale omkostninger	210.284	169.977
	15.332.612	13.014.507

Personalemkostninger er fordelt således:

Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	6.590.210	5.474.052
Bidrag til projektstyring	1.550.211	1.095.009
Informations og fortalervirksomhed	2.702.769	2.021.111
Ledelses- og administrationsomkostninger	4.489.422	4.424.335
	15.332.612	13.014.507

Heraf samlet vederlag til :

Management Team (6 personer); 2015 vederlag til direktion 4 personer	3.662.067	2.548.135
Bestyrelse (mobiltelefon til formanden)	1.931	3.307
Gennemsnitlig antal medarbejdere	31	28
Gennemsnitlig antal udsendte på danske kontrakter	33	25
Gennemsnitlig antal frivillige	21	9

Note 14. Af- og nedskrivninger

Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	1.939.251	1.354.455
	1.939.251	1.354.455

Af- og nedskrivninger er fordelt således:

Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter	1.709.157	1.275.794
Informations og fortalervirksomhed	51.151	5.906
Ledelses- og administrationsomkostninger	178.943	72.755
	1.939.251	1.354.455

Noter

	2016	2015
Note 15. Anlægsaktiver		
Software		
Kostpris 1. januar	5.565.421	1.398.181
Årets anskaffelser	1.530.578	4.167.240
Årets afgang	237.321	0
Kostpris 31. december	<u>6.858.678</u>	<u>5.565.421</u>
Afskrivninger 1. januar	2.740.410	1.398.181
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	237.321	0
Årets afskrivninger	1.906.850	1.342.229
Afskrivning 31. december	<u>4.409.938</u>	<u>2.740.410</u>
Regnskabsmæssig værdi	<u><u>2.448.739</u></u>	<u><u>2.825.011</u></u>
Software under udførelse		
Kostpris 1. januar	530.589	1.868.750
Årets anskaffelser	42.125	0
Årets afgang	530.589	1.338.161
Kostpris 31. december	<u>42.125</u>	<u>530.589</u>
Inventar		
Kostpris 1. januar	157.258	116.631
Årets anskaffelser	0	40.628
Årets afgang	31.725	0
Kostpris 31. december	<u>125.533</u>	<u>157.258</u>
Afskrivninger 1. januar	116.630	116.630
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	31.725	0
Årets afskrivninger	10.157	0
Afskrivning 31. december	<u>95.062</u>	<u>116.630</u>
Regnskabsmæssig værdi	<u><u>30.471</u></u>	<u><u>40.628</u></u>

Noter

	2016	2015
Indretning af lejede lokaler		
Kostpris 1. januar	61.130	61.130
Årets anskaffelser	50.094	0
Årets afgang	0	0
Kostpris 31. december	111.224	61.130
Afskrivninger 1. januar	48.904	36.678
Tilbageførte afskrivninger vedrørende afgang	0	0
Årets afskrivninger	22.245	12.226
Afskrivning 31. december	71.149	48.904
Regnskabsmæssig værdi	40.075	12.226

Note 16. Finansielle anlægsaktiver

Deposita

Kostpris 01.01.2015	633.053	576.419
Tilgang	19.666	56.634
Afgang	11.637	0
Kostpris 31.12.2015	641.082	633.053

Note 17. Tilgodehavender hos tilknyttede organisationer

MSF - Holland	19.812	0
MSF - Norway	116.689	0
MSF - France	77.866	6.381
MSF - Spanien	194.680	0
MSF - Sweden	0	80.276
MSF - International office	477.784	395.630
MSF - Epicentre	127.965	0
MSF - Schweiz	49.865	23.763
	1.064.661	506.050

Noter

	2016	2015
Note 18. Andre tilgodehavender		
Tilgodehavende støttemidler	926.047	411.808
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	30.969	9.973
Tilgodehavende private midler	1.410.568	1.622.276
Øvrige	84.207	38.131
	2.451.792	2.082.189
 Note 19. Gæld til tilknyttede organisationer		
MSF - Belgium	44.618.715	21.704.075
MSF - Holland	0	229.377
MSF - Spanien	0	7.763
MSF - Supply	2.195	0
MSF - Sweden	210.888	0
	44.831.797	21.941.215
 Note 20. Anden gæld		
Feriepengeforpligtelse	2.515.977	1.886.799
Skyldige renter m.v. til Danida	0	727
Skyldig moms	53.071	31.853
A-skat m.v.	55.380	43.290
	2.624.427	1.962.669
 Note 21. Leje og Leasingforpligtelser		
Huslejeforpligtelse og andre lejeforpligtelser	7.954.887	635.251
Som fordeler sig således:		
1 år	1.143.908	622.141
1 - 5 år	3.910.096	13.110
5+ år	2.900.884	0
	7.954.887	635.251

I alt 2016

Note 22. Egenkapitalopgørelse for 2016

	Investeringsbe- viser	Bankindeståen- de	Anden bunden kapital i alt	Bunden kapital i alt	Øremærkede reserver	Frie reserver	Egenkapital i alt
Saldo 01.01.2016	237.325	54	0	237.379	0	0	237.379
Ændring af regnskabspraksis pr. 01.01.2016	0	0	0	0	21.894.300	0	21.894.300
Saldo 01.01.2016 efter praksisændring	237.325	54	0	237.379	21.894.300	0	22.131.679
Tilgang	760.838	21	0	760.859	0	-760.859	0
Anvendt af tidligere års frie reserver	0	0	0	0	-17.201.303	0	-17.201.303
Årets resultat	0	0	0	0	0	13.551.905	13.551.905
Dagsværdiregulering af værdipapirer o.l.	8.357	0	0	8.357	0	0	8.357
Egenkapital 31.12.2016	1.006.520	75	0	1.006.595	4.692.997	12.791.046	18.490.638
Offentlige midler					3.664.976		
Private midler					1.028.021		
Øremærkede reserver ialt					4.692.997		

Note 23. Disponibel kapital

	Hensat til senere uddeling primo	Modtaget i året	Uddelinger i alt 2016	Årets resultat efter uddelinger	Hensat til senere uddeling ultimo
INSTITUTIONELLE MIDLER					
Sydsudan: Agok 2016 (P1)	0	1.837.500	-1.837.500	0	0
Sydsudan: Doro 2016 (P2)	0	6.195.000	-6.195.000	0	0
Sydsudan: Malakal 2016 (P3)	0	10.342.500	-10.342.500	0	0
Udsendelsesprogram 2015 (E)	7.823.934	-539.976	-7.283.958	0	0
Udsendelsesprogram 2016 (E)	0	3.664.976	0	0	3.664.976
DRC: Gul feber 2016 (F1)	0	2.500.000	-2.500.000	0	0
Danidas oplysningsbevilling: ALSO dokumentar film, 117.D/PRJ-01177	21.601	0	-21.601	0	0
I alt, Reserve for offentlige midler	7.845.535	24.000.000	-28.180.559	0	3.664.976
ØVRIGE MIDLER					
Katastrofefond, fratrukket 5% adm.	3.824.624	8.096	-3.832.720	0	0
Treatfood program	1.253.799	132.335	-524.106	862.028	862.028
Danmarksindsamlingen 2014	1.750.705	0	-1.750.705	0	0
Danmarksindsamlingen 2015	4.717.341	28.027	-4.745.368	0	0
Shatila flygtningelejr	0	165.432	0	165.432	165.432
Øvrige øremærkede midler	2.299	1.934	-3.672	561	561
DRC	2.499.997	0	-2.499.997	0	0
Øvrige (se regnskabsnote vedr. uddelinger)	151.236.109	151.236.109	-88.049.109	63.187.000	63.187.000
Andre indtægter (jf. resultatopgørelsen)	222.413	222.413	0	222.413	222.413
Omkostninger (jf. resultatopgørelsen)				-49.857.508	-49.857.508
I alt, Reserve for private midler	14.048.765	151.794.346	-101.405.677	13.551.905	1.028.021
I ALT	21.894.300	175.794.346	-129.586.236	13.551.905	4.692.997

Noter

Note 24. Uddelinger	Frie midler	Øremærkede midler	I alt 2016	I alt 2015
Afghanistan	5.035.501	39.262	5.074.763	7.018.898
Algeriet	223.481	0	223.481	558.901
Australien	1.207	0	1.207	10.307
Belgien (flygtninge)	381.583	0	381.583	310.620
Bolivia	5.171	0	5.171	0
Brasilien	0	0	0	51.104
Bulgarien	224	0	224	1.213
Burundi	590.911	0	590.911	916.625
Bådflugtninge I Middelhavet	204	0	204	2.662.727
Cambodja	548.176	0	548.176	101.353
CAR	4.298.801	16.150	4.314.951	3.265.581
CAR (OCBA)	2.931.573	0	2.931.573	0
CAR (OCP)	902.023	0	902.023	0
DI 2011; Mbare-SLBV-Zimbabwe	0	0	0	58.076
DI 2013; Burundi	0	0	0	67.388
DI 2014; Fødeklunik I Afghanistan	0	1.750.705	1.750.705	2.193.166
DI 2015; Mumbai, Indien	0	4.799.858	4.799.858	1.900.000
DI 2016; Kinshasa, DRC	0	6.711.072	6.711.072	0
DR Congo	10.706.175	53.965	10.760.140	9.683.363
DR Congo (OCP)	902.023	0	902.023	0
Egypten	662.613	0	662.613	863.121
Elfenbenskysten	128.455	0	128.455	176.348
Equador	9.105	0	9.105	0
Eritrea	7.566	0	7.566	0
Europa, flygtningeindsats	2.859.410	247.475	3.106.885	10.366.866
Frankrig (flygtninge)	451.011	0	451.011	0
Guinea	657.873	0	657.873	3.229.465
Guinea Bissau	0	0	0	714.829
Haiti (Matthew)	4.424.805	4.072.119	8.496.924	3.248.929
Haiti (OCP)	451.011	0	451.011	0
Hjælp Nu, September 2015, Syriske flygtninge	0	833.538	833.538	7.780.819
Indien	1.357.689	0	1.357.689	826.560
Indonesien	375.551	0	375.551	123.919
Irak	919.657	0	919.657	0
Italien (flygninge)	1.655.875	0	1.655.875	486.449
Jordan (Gaza) (OCP)	0	1.900	1.900	6.278
Jordan (Irak) (OCP)	451.011	0	451.011	0
Jordan (OCBA)	0	0	0	919.066
Kenya	1.745.980	0	1.745.980	1.330.630
Libanon (Syrien)	4.917.165	288.373	5.205.538	9.557.952
Liberia	0	0	0	90.833
Libyen	-74.029	0	-74.029	854.874
Madagascar	336.032	0	336.032	989.895
Malawi	1.371.670	0	1.371.670	1.415.858
Mali (OCP)	451.011	0	451.011	0
Mauretanien	579.641	0	579.641	861.151
Mozambique	1.748.294	0	1.748.294	2.220.739
Nepal	5.049	8.550	13.599	958.570
Niger	900.984	0	900.984	2.671.104
Nigeria	17.975	30.733	48.708	0

..... fortsættes næste side...

Noter

Note 24. Uddelinger	Øremærkede		I alt 2016	I alt 2015
	Frie midler	midler		
Nordsudan, herunder Darfur provinsen (OCBA)	0	1.468	1.468	62.866
Pakistan	5.499.195	0	5.499.195	3.187.573
Philippinerne	0	0	0	11.701
Rusland	106.306	0	106.306	0
Sierra Leone	1.076.113	0	1.076.113	396.554
Sydafrika	2.344.508	0	2.344.508	2.248.582
Sydsudan	7.849.414	32.760	7.882.174	3.956.394
Sydsudan (OCBA)	1.127.528	0	1.127.528	0
Sydsudan (OCP)	451.011	0	451.011	0
Syrien (OCBA)	0	0	0	2.348.723
Tanzania	3.945	0	3.945	238.130
Treatfood program	0	224.106	224.106	1.468.912
Aføremærkning af Treatfood midlerne ifb med afbetaling på "lån"	300.000	-300.000	0	0
Tunesien	576.054	0	576.054	0
Tyrkiet (Syrien)	2.845.842	39.995	2.885.837	83.910
Ukraine	1.161.755	0	1.161.755	4.455.479
Venezuela	786.314	0	786.314	0
Yemen (OCA)	0	2.138	2.138	3.982.618
Zimbabwe	3.456.706	0	3.456.706	3.161.983
Zimbabwe (OCA, HIV, TB og psykisk behandling i fængsler)	0	2.000.000	2.000.000	1.600.000
MSF Journalist Stipendium 2015	50.000	0	50.000	0
Regulering til tidligere uddelinger	-21.638	0	-21.638	0
Overførsel af øremærkede midler til frie midler	123.831	-123.831	0	0
	<u>80.675.341</u>	<u>20.730.336</u>	<u>101.405.677</u>	<u>105.697.002</u>
Danida-midler				
Fleksible midler 2015, 2015-33948.	0	0	0	1.957.083
CAR: Batangafo 2015, 2015-33948 (P4)	0	0	0	5.000.000
Sydsudan: Lanke & Yuai 2015, 2015-33948 (P3)	0	0	0	1.500.000
Sydsudan: Doro 2015, 2015-33948 (P2)	0	0	0	5.000.000
Sydsudan: Agok 2015, 2015-33948 (P1)	0	0	0	4.000.000
Sydsudan: Bentiu, 2015-22854 (X3)	0	0	0	4.224.740
Malawi: oversvømmelser 2015, 2015-33948 (F1)	0	0	0	2.000.000
(F2)	0	0	0	1.500.000
32214 (F3)	0	0	0	3.500.000
01177	0	21.601	21.601	28.399
Udsendelsesprogram 2015, 46.H.7-7-141 (E)	0	7.283.958	7.283.958	5.485.364
Sydsudan: Agok 2016 (P1)	0	1.837.500	1.837.500	0
Sydsudan: Doro 2016 (P2)	0	6.195.000	6.195.000	0
Sydsudan: Malakal 2016 (P3)	0	10.342.500	10.342.500	0
DRC: Gul feber 2016 (F1)	0	2.500.000	2.500.000	0
	<u>-</u>	<u>28.180.559</u>	<u>28.180.559</u>	<u>34.195.586</u>
Andre institutionelle midler:				
UN World Food Program, Treatfood	0	0	0	468.609
Uddelinger i alt	<u>80.675.341</u>	<u>48.910.895</u>	<u>129.586.236</u>	<u>140.361.197</u>

Note 25. Danida

DANIDA MIDLER

Projekter (P) 2016: UM Journalnr. 2015-55111

Sydsudan: Agok 2016 (P1)

Sydsudan: Doro 2016 (P2)

Sydsudan: Matakal 2016 (P3)

Fleksible (F) midler 2016: UM Journalnr. 2015-55111

Udsendelsesprogram 2015 (E)

Udsendelsesprogram 2016 (E)

DRC: Gul feber 2016 (F1)

Andre Danida bevillinger

Danidas oplysningsbevilling: ALSO dokumentarfilm, I17.D./PRJ-01177

I alt, Danida midler

Journalnr.	Total bevilling	Hensat til senere uddeling primo	Modtaget i året	Uddelt i året	Hensat til senere uddeling ultimo
	1.837.500		1.837.500	-1.837.500	0
	6.195.000		6.195.000	-6.195.000	0
	10.342.500		10.342.500	-10.342.500	0
	5.625.000				0
		7.823.934	-539.976	-7.283.958	0
			3.664.976		3.664.976
			2.500.000	-2.500.000	0
		21.601		-21.601	0
		<u>7.845.535</u>	<u>24.000.000</u>	<u>-28.180.559</u>	<u>3.664.976</u>

Journalnr.	Admin. bidrags-procent	Skyldige renter primo	Tilskrevne renter 2016	Indtægtsførte renter 2016	Tilbagebetalte renter 2016	Skyldige renter ultimo
	5%	727	0	0	-727	0
		<u>727</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-727</u>	<u>0</u>

Ekstraordinære (X) midler 2014

Sydsudan: Bentiu, 2014-22854 (X3)

I alt, Danida midler

Beretning om indsamlingen 2016

Indledning

Indsamlingen er foretaget i overensstemmelse med Indsamlingsloven og bekendtgørelse nr. 820 af 27. juni 2014, og de indsamlede midler er anført på separat bankkonto.

Indsamlingsformål, godkendt hos Indsamlingsnævnet

De indsamlede midler er eller vil blive anvendt til Læger uden Grænsers Fonds arbejde med akut medicinsk nødhjælp i verdens brændpunkter. Lægehjælp, medicin og materiel til mennesker, der lever, hvor sundhedssystemet er brudt sammen eller der ikke er adgang til lægehjælp - fx. på grund af naturkatastrofer, sygdomme, epidemier eller krig.

Beskrivelse af indsamlingsprojektet

I vores oprindelige budget indsendt til Indsamlingsnævnet arbejdede vi med en målsætning, der hed 6050 indsamlere og 5,5 mio. kr.

Ved vores første landsdækkende hus- og gadeindsamling fik vi hvervet en smule færre indsamlere, men til gengæld opnåede vi et noget højere gennemsnitsbeløb per indsamler. Blandt andet derfor overstiger vores samlede indsamlingsresultat vores oprindelige målsætning.

Som kortet illustrerer nedenfor lykkedes vi desuden med i vores første hus- og gadeindsamling at nå ud til meget store dele af landet.

Indsamlingens område og j.nr.

14-9220-00008

Antal indsamlere

Vi har den 29. maj 2016 gennemført en indsamling, hvor 4.900 indsamlere deltog.

Kort over anvendte ruter ved indsamlingen

Vi havde indsamlere, der deltog i indsamlingen fordelt over det meste af landet. Kortet nedenfor illustrerer helt specifikt, hvilke postnumre vores indsamling foregik i:

